

**Mål C-400/23**

**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler**

**Datum för ingivande:**

29 juni 2023

**Domstol som begär förhandsavgörande:**

Sofiyski gradski sad (Bulgarien)

**Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:**

29 juni 2023

**Tilltalad:**

VB

---

**Saken i det nationella målet**

Straffrättsligt förfarande som genomförs i den tilltalades utevaro

**Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande**

Begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 första stycket b FEUF

**Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande**

1.1. Ska artikel 8.4 andra meningen i direktiv (EU) 2016/343 tolkas så, att en person som, utan att fråga är om en situation som omfattas av artikel 8.2 i det direktivet, döms till fängelse i sin utevaro, måste informeras om det avgörande varigenom vederbörande dömts om personen grips för verkställande av detta straff?

1.2. Vad omfattar kravet ”informeras om ett avgörande” enligt artikel 8.4 andra meningen i direktiv (EU) 2016/343 och krävs det att en kopia på detta avgörande delges?

1.3. Om frågorna 1.1 och 1.2 ska besvaras nekande: Utgör artikel 8.4 andra meningen i direktiv (EU) 2016/343 hinder mot att en nationell domstol beslutar att säkerställa överlämnande av en kopia på detta avgörande?

2.1. Ska en nationell bestämmelse, i vilken det – för det fallet att ett åtal som prövas i den tilltalades utevaro och ett domstolsavgörande meddelas, varigenom en fällande dom avkunnas, utan att villkoren i artikel 8.2 i direktivet är uppfyllda – inte föreskrivs några villkor för hur den person som döms i sin utevaro ska informeras om rätten till en ny rättegång där denne kan delta och för det fall att, i synnerhet, sådan information inte lämnas när den person som dömts i sin utevaro grips, anses förenlig med artikel 8.4 andra meningen i direktiv (EU) 2016/343?

2.2. Har det betydelse att det i den aktuella nationella bestämmelsen – artikel 423 NPK – föreskrivs att den person som dömts i sin utevaro ska informeras om rätten till en ny rättegång, men först efter det att denna person har lämnat in en ansökan om att den fällande domen ska upphävas och en ny förhandling genomförs där denne kan delta, genom att informationen lämnas i form av ett domstolsbeslut för att besvara denna ansökan?

2.3. Om denna fråga ska besvaras nekande: Är kraven i artikel 8.4 andra meningen och artikel 10.1 i direktiv (EU) 2016/343 uppfyllda om den domstol som i den tilltalades utevaro prövar ett åtal och meddelar ett avgörande varigenom en fällande dom avkunnas, utan att fråga är om en situation enligt artikel 8.2 i direktivet, i sitt avgörande hänvisar till personens rätt till en ny rättegång eller ett annat rättsmedel och ålägger de personer som genomför gripandet av den dömda personen att delge en kopia av detta avgörande?

2.4. Om denna fråga ska besvaras jakande: Utgör artikel 8.4 andra meningen i direktiv (EU) 2016/343 hinder mot att den domstol som meddelar ett avgörande varigenom en tilltalad döms i sin utevaro, utan att fråga är om en situation som omfattas av artikel 8.2 i direktivet, i sitt avgörande hänvisar till personens rätt till en ny rättegång eller ett annat rättsmedel enligt artikel 9 i direktivet och ålägger de personer som genomför gripandet av den dömda personen att delge en kopia av detta avgörande?

3. Vilken är den första och sista möjliga tidpunkt vid vilken domstolen bör avgöra om det straffrättsliga förfarande som genomförts i den tilltalades utevaro inte uppfyller villkoren i artikel 8.2 i direktiv (EU) 2016/343 och måste vidta åtgärder för att se till att information lämnas enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet?

4. Ska hänsyn tas till åklagarmyndighetens och den tilltalades försvarares uppfattning vid det avgörande som anges i fråga 3?

5.1. Hänför sig uttrycket ”möjligheten att angripa avgörandet” i artikel 8.4 andra meningen i direktiv (EU) 2016/343 till rätten att överklaga i instansordningen eller hänför det sig till angripandet av ett domstolsavgörande som vunnit laga kraft?

5.2. Vilket innehåll ska den information ha som enligt artikel 8.4 andra meningen i direktiv (EU) 2016/343 ska lämnas till en person som dömts i sin utvaro, utan att fråga är om en situation som omfattas av artikel 8.2, om ”rätten till en ny rättegång, eller [...] andra rättsmedel, i enlighet med artikel 9”? Ska den avse utvarodomen eller till rätten att inge en sådan ansökan, varvid frågan huruvida denna ansökan är välgrundad ska bedömas vid en senare tidpunkt?

6. Vad är innebörden av uttrycket ”rätt till ... annat rättsmedel som medger en ny prövning av sakfrågan, inbegripet prövning av ny bevisning, och som kan leda till att det ursprungliga avgörandet upphävs” i artikel 9 första meningen i direktiv (EU) 2016/343?

7. Är en nationell bestämmelse – i det aktuella fallet artikel 423.3 NPK –, enligt vilken det krävs att den person som dömts i sin utvaro är personligen närvarande för att ansökan om en ny rättegång ska prövas och bifallas, förenlig med artiklarna 8.4 och 9 i direktiv (EU) 2016/343?

8. Är artikel 8.4 andra meningen och artikel 9 i direktiv 2016/343 tillämpliga på personer som frikänts?

### **Anförda unionsbestämmelser**

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden (EUT L 65, 2016, s. 1) (nedan kallat direktiv 2016/343 eller direktivet)

### **Nationella bestämmelser**

Nakazatelen kodeks (strafflagen) (nedan kallad NK)

Nakazatelno - protsesualen kodeks (straffprocesslagen) (nedan kallad NPK)

### **Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet**

- 1 VB åtalades, tillsammans med ett visst antal övriga personer, för delaktighet i en kriminell organisation, vilken försökte berika sig genom odling och försäljning av narkotika, för vapeninnehav, vilket är straffbart enligt artikel 321.3 punkt 2 jämförd med artikel 321.2 NK, för tre fall av gemensamt innehav av narkotika och narkotikaprekursorer, vilket är straffbart enligt artikel 354a.2 och 354a.1, jämförd med artikel 20.2 NK, samt för innehav av vapen och ammunition utan nödvändiga tillstånd, vilket är straffbart enligt artikel 339.1 jämförd med artikel 20.2 NK. För dessa brott föreskrivs frihetsberövande påföljder, närmare bestämt 3–10 år för det första brottet, 3–10 år och 5–15 år för det andra brottet, och 2–8 år för det tredje brottet.

- 2 Brottmålsförfarandet genomfördes redan från början i VB:s utvaro. VB har i nuläget inte formellt underrättats om anklagelserna mot honom. Dessutom har han varken underrättats om att åtal har väckts vid domstol, eller om datum och ort för domstolsförhandlingen samt följderna av hans utvaro.
- 3 Detta beror på att han har avvikit. Under förundersökningen flydde han omedelbart före polisinsatsen för att gripa de misstänkta. VB är även efterlyst och föremål för en europeisk arresteringsorder, men har inte kunnat lokaliseras. Följaktligen har han inte informerats om åtalet mot honom. Inom ramen för domstolsförfarandet har han återigen efterlysts. Enligt den senaste informationen från juni 2023 har han inte påträffats.
- 4 Under utredningen och domstolsförfarandet har han företrätts av tre offentliga försvarare. Ingen av dem har över huvud taget träffat honom eller haft kontakt med honom eller hans släktingar.
- 5 Målet har ännu inte avgjorts. Det föreligger en viss sannolikhet att VB kommer att dömas till ett fängelsestraff som han faktiskt måste avtjäna. Det föreligger emellertid även en sannolikhet att han inte befinns skyldig och frikänns.

#### **Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs**

- 6 **Motivering till fråga 1.1:** Enligt artikel 8.4 första meningen i direktiv 2016/343 är det möjligt att hålla ett straffrättsligt förfarande i den tilltalades utvaro även om villkoren i artikel 8.2 inte är uppfyllda. I andra meningen föreskrivs emellertid villkoret att denna person, när vederbörande informeras om avgörandet och grips eller gripits [Övers. anm.: den bulgariska språkversionen av andra meningen är tvetydig, eftersom uttrycket ”по-специално когато лицето е задържано” används, vilket kan översättas med ”särskilt när personen grips”, men även med ”särskilt när personen gripits/frihetsberövats”], även ska informeras om rätten till en ny rättegång. Frågan uppkommer huruvida denna person, så snart vederbörande häktats för att verkställa det frihetsberövande straffet, även måste informeras om det avgörande varigenom personen i fråga har dömts.
- 7 Det är möjligt att tolka denna bestämmelse så att den inte ålägger någon skyldighet att lämna denna information i den mån där anges ”när misstänkta eller tilltalade informeras om ett avgörande”. Villkoret är utformat så att endast för det fall en möjlig händelse inträffar – ”при”, ”när” (på engelska ”when”, på franska ”lorsque”) – nämligen underrättelsen om avgörandet, uppkommer skyldigheten för medlemsstaterna att informera den person som dömts i sin utvaro om möjligheten att överklaga förfarandet i den tilltalades utvaro.
- 8 Denna tolkning kan motiveras med alternativet ”när misstänkta eller tilltalade informeras om ett avgörande”, respektive ”när de grips”. I synnerhet medför gripandet automatiskt en skyldighet att informera om rättsmedel mot förfarandet i den tilltalades utvaro. Det är således inte alls nödvändigt att en person som redan är häktad informeras om det avgörande varigenom vederbörande dömts.

- 9 Det är emellertid även möjligt att tolka bestämmelsen så, att sådan information är absolut nödvändig, eftersom den utgör en förutsättning för att en person som dömts, utan att fråga är om en situation som omfattas av artikel 8.2 i direktivet, med kännedom om omständigheterna ska kunna avgöra huruvida vederbörande önskar utnyttja tillgängliga rättsmedel mot den fällande dom som avkunnats i dennes utvaro. Uttrycket ”särskilt när de grips” skulle följaktligen tolkas så, att den dömda person som gripits definitivt måste informeras om det avgörande varigenom vederbörande dömts.
- 10 Således uppkommer frågan huruvida uttrycket ”по-специално когат” ”särskilt när” (på engelska ”in particular when”, på franska ”en particulier au moment de”) hänför sig till antingen 1) informationen om rättsmedel mot förfarandet i den tilltalades utvaro – det vill säga att denna information lämnas när personen grips, eller 2) hänför sig till informationen till den gripna personen om det avgörande varigenom denne dömdes i sin utvaro – det vill säga att personen informeras om detta avgörande när vederbörande grips. I det andra fallet är informationen om rättsmedlen direkt kopplad till informationen om avgörandet om den fällande domen och inte med gripandet av personen.
- 11 Dessutom uppkommer en fråga beträffande konjunktionen ”и” ”även” (på engelska ”also”, på franska ”également”), nämligen huruvida därmed avses att informationen om avgörandet utgör något klart och tveklöst, men även att informationen om rättsmedlen mot förfarandet i den tilltalades utvaro måste lämnas, tillsammans med informationen om avgörandet.
- 12 Den hänskjutande domstolen förespråkar den andra uppfattningen. För ett effektivt utövande av rättsmedlen mot förfarandet i den tilltalades utvaro krävs att den dömda personen har kännedom om skälen för den fällande domen. Endast då kan personen bedöma huruvida denne önskar utnyttja rättsmedlen och hur vederbörande kan formulera sina argument. Redan kravet på effektiva rättsmedel enligt artikel 47 första stycket i stadgan gör att en sådan underrättelse krävs.
- 13 **Motivering till fråga 1.2.:** Vidare uppkommer frågan vilken slags information som måste lämnas. Är det tillräckligt att en dömd person har gripits och häktats för att anta att vederbörande har informerats om avgörandet? Detta kan anses vara fallet såtillvida att varje gripande är följden av en fällande dom och en person, så snart denne gripits måste veta att vederbörande har dömts genom en fällande dom.
- 14 Eller har informationen tvärtom lämnats i vederbörlig ordning när den häktade personen har tillgång till uppgifterna i det domstolsavgörande varigenom den fällande domen meddelats, exempelvis till domskälen, i vilka anges allmänna uppgifter om den gärning för vilken vederbörande dömts, samt uppgifter om den rättsliga klassificeringen, det fängelsestraff som ålagts och dess varaktighet? Detta skulle såtillvida kunna vara fallet, eftersom sådan information är tillräcklig för att erhålla kännedom om den fällande domen.

- 15 Eller krävs det att en kopia på hela det domstolsavgörande varigenom den fällande domen meddelats ställs till förfogande? Detta skulle kunna vara fallet, eftersom en person som dömts i sin utevaro som häktats för verkställande av det utdömda fängelsestraffet endast kan fatta ett välgrundat beslut huruvida och på vilket sätt den fällande domen ska överklagas om vederbörande erhåller kännedom om den fullständiga lydelsen i domstolsavgörandet.
- 16 Eller krävs det att den person som dömts i sin utevaro – om vederbörande inger en motsvarande ansökan – dessutom beviljas tillgång (personligen eller dennes ombud) till samtliga handlingar i målet. Detta skulle kunna vara fallet eftersom faktisk och effektiv information om avgörandet har lämnats om den person som dömts i sin utevaro inte enbart har erhållit en kopia av avgörandet, utan även har kännedom om det faktiska och rättsliga sammanhang i vilket det meddelats. För detta krävs tillgång till handlingarna i målet. Det går nämligen inte att göra en korrekt tolkning av ett domstolsavgörande när det tolkas för sig och separat från handlingarna i målet. Det är därför möjligt att rättsmedlen mot detta avgörande inte kan utnyttjas på ett effektivt sätt om någon tillgång till handlingarna i målet inte beviljas.
- 17 **Motivering till fråga 1.3.** Det är möjligt att EU-domstolen besvarar de båda första frågorna nekande. Den hänskjutande domstolen anser emellertid att det är nödvändigt att säkerställa att VB, efter en eventuell fällande dom varigenom han ådöms en frihetsberövande påföljd, erhåller en kopia av domen vid gripandet. Följaktligen uppkommer frågan huruvida unionsrätten utgör hinder mot detta.
- 18 Det är i synnerhet möjligt att de argument som EU-domstolen i förekommande fall anför till grund för ett nekande svar på de första båda frågorna är utformade så att den hänskjutande domstolen inte får vidta några åtgärder för att se till att sådan information lämnas, eftersom detta skulle kunna leda till ett åsidosättande av unionsrätten.
- 19 Om EU-domstolen kommer till slutsatsen att det inte föreligger något sådant förbud har den hänskjutande domstolen ett intresse av att erhålla ett svar i sak på de första båda frågorna, även om den inte har någon skyldighet att säkerställa att den person som dömts i sin utevaro informeras i framtiden (dom av den 8 juni 2023 i de förenade målen C-430/22 och C-468/22, EU:C:2023:458).
- 20 **Motivering till fråga 2.1:** Enligt nationell lagstiftning är det tillåtet att pröva åtalet i den tilltalades utevaro, utan att fråga är om någon av de situationer som anges i artikel 8.2 i direktivet. I denna situation föreskrivs en särskild mekanism för att skydda rätten att närvara personligen – artikel 423 NPK. Denna mekanism blir tillämplig så snart den fällande domen i den tilltalades utevaro har vunnit laga kraft. Utgångspunkten är att den person som dömts i sin utevaro lämnar in en ansökan om förnyad prövning med motiveringen att målet handlagts och avgjorts i dennes utevaro. Denna ansökan är föremål för ett särskilt domstolsförfarande. Vid prövningen i sak antingen bifaller eller ogillar domstolen rätten till ny prövning. I



förstnämnda fall återupptar den förfarandet som sedan genomförs på nytt i den tilltalades närvaro.

- 21 I denna situation uppkommer frågan huruvida den aktuella nationella bestämmelsen är förenlig med mekanismen i artiklarna 8.4 och 9 i direktiv 2016/343. Denna fråga uppkommer eftersom de nationella bestämmelserna inte omfattar några som helst åtgärder för att underrätta en tilltalad som dömts i sin utevaro om rätten till en ny förhandling i dennes närvaro. I praktiken erhåller vederbörande inte heller denna information vid gripandet eller vid tillkännagivandet av den fällande domen mot honom, om detta tillkännagivande sker på den dömda personens initiativ.
- 22 **Motivering till fråga 2.2:** Det ska påpekas att i nationell rätt föreskrivs visserligen att den information som avses i artikel 8.4 i direktiv 2016/343 ska tillhandahållas, men vid en senare tidpunkt. I nationell lagstiftning föreskrivs nämligen en mekanism för tillhandahållande av information till den person som dömts i sin utevaro över huruvida denne har en rätt till en ny rättegång eller inte.
- 23 För att denna information ska tillhandahållas till den person som dömts i sin utevaro krävs det särskilt att denna person först ansöker om att utevarodomen ska upphävas och en ny förhandling genomförs i dennes närvaro. Efter att domstolen har prövat huruvida ansökan är välgrundad meddelar den ett avgörande. Där antingen bifaller eller ogillar domstolen rätten till en ny rättegång genom att antingen upphäva utevarodomen och besluta om en ny förhandling i den tilltalades närvaro eller avslå ansökan. På detta sätt erhåller den person som dömts i sin utevaro först information om domstolsavgörandet avseende dennes ansökan om en ny rättegång och därefter om huruvida huvudförfarandet i vilket personen dömts i sin utevaro genomfördes på ett sådant sätt att vederbörande har rätt till en ny rättegång eller inte.
- 24 Således uppkommer frågan huruvida den nationella lagstiftningen på ett korrekt sätt har införlivat artiklarna 8.4 och 9 i direktiv 2016/343, mot bakgrund av kravet i 10.1 i direktivet och artikel 47 första stycket i stadgan på att tillhandahålla ett effektivt rättsmedel mot förfarandet i den tilltalades utevaro. Enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet ska informationen om rätten till en ny rättegång lämnas vid en tidigare tidpunkt, nämligen när den dömda personen informeras om avgörandet och/eller när denne grips. Underrättelsen måste nämligen ha ändamålsenlig verkan, det vill säga den dömda personen måste kunna bedöma om denne ska utnyttja rätten till en ny rättegång eller godta domen (se dom av den 19 september 2019, C-467/18, EU:C:2019:765, punkt 50 första meningen). Om informationen om rätten till en ny rättegång först lämnas efter det att domstolen har fattat beslut om ansökan om en ny rättegång utgör denna underrättelse inte längre något rättsmedel i den mening som avses i direktivet.
- 25 **Motivering till fråga 2.3.:** Det är möjligt att EU-domstolen besvarar de båda föregående frågorna nekande och fastställer att de bulgariska bestämmelserna inte är förenliga med direktivet.

- 26 Den hänskjutande domstolen önskar därför få fastställt huruvida prövningen av målet kan fortsätta i VB:s närvaro, genom att nämnda domstol vidtar vissa åtgärder för att garantera hans rätt till information enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet, vilka är tillräckligt effektiva enligt artikel 10.1 i direktivet. I artikel 8.4 andra meningen i direktivet föreskrivs att ”medlemsstaterna” ska ”[se] till” en viss skyddsnivå, i förevarande fall att informationen lämnas. Denna garanti kan således inte endast lämnas av den nationella lagstiftaren, utan även av den nationella domstolen som tillämpar sin egen lagstiftning för att uppnå ett resultat som är förenligt med unionsrätten.
- 27 EU-domstolen har redan påpekat att villkoren för prövningen av ett brottmål i den tilltalades utevaro enligt artikel 8.2–8.4 och rätten till en ny rättegång enligt artikel 9 i direktiv 2016/343 ska anses ha direkt effekt (dom av den 19 maj 2022, C-569/20, EU:C:2022:401, punkt 28). Den hänskjutande domstolen kan således genomföra en direkt bedömning huruvida det straffrättsliga förfarandet mot VB omfattas av någon av situationerna i artikel 8.2 i direktivet. Såsom anges ovan anser den hänskjutande domstolen att förfarandet inte omfattas av denna bestämmelse, åtminstone vid tidpunkten för ingivandet av begäran om förhandsavgörande.
- 28 En av principerna i det nationella förfarandet är att den tilltalade ska informeras om sina rättigheter och beredas möjlighet att utöva dem. Eftersom VB enligt artikel 9 i direktiv 2016/343 har en direkt tillämplig rätt till en ny rättegång, medför detta en skyldighet för den hänskjutande domstolen (enligt nationell rätt) att vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att han underrättas om dessa rättigheter enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet och att detta görs på ett tillräckligt effektivt sätt så att han kan utnyttja denna information (artikel 10.1 i direktivet).
- 29 Det är sannolikt i förevarande mål att VB kommer att förklaras skyldig och dömas till fängelse. Om inga nya omständigheter uppkommer kommer detta att ske i hans utevaro och på andra villkor än de som anges i artikel 8.2 i direktiv 2016/343. Härav följer att VB kommer att kunna överklaga denna utevarodom genom ett rättsmedel som är direkt tillgängligt enligt unionsrätten (artikel 9 i direktivet).
- 30 Således uppkommer frågan huruvida den hänskjutande domstolen kan anses säkerställa att kravet i artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343, nämligen att se till att den misstänkta eller tilltalade informeras om rätten enligt artikel 9 i direktivet, iakttas om den i sitt avgörande 1) uttryckligen hänvisar till dessa omständigheter, inbegripet rätten till en ny rättegång eller andra rättsmedel och dessutom 2) ålägger de personer som senare griper VB som dömts i sin utevaro att överlämna en kopia på detta domstolsavgörande. Vidare uppkommer frågan huruvida detta sätt att säkerställa underrättelsen enligt artikel 8.2 andra meningen i direktivet är tillräckligt effektivt enligt artikel 10.1 i direktivet.
- 31 **Motivering till fråga 2.4.:** Det är möjligt att EU-domstolen fastställer att de nationella bestämmelserna fullt ut är förenliga med unionsrätten, till exempel för



att den anser att det nationella rättsmedlet enligt artikel 423 NPK är likvärdigt med rättsmedlet enligt artiklarna 8.2–4 och 9 i direktiv 2016/343, eller att rättsmedlet ska anses tillräckligt även om en sådan likvärdighet inte är för handen.

- 32 I denna situation förefaller det onödigt att den hänskjutande domstolen vidtar några åtgärder redan vid denna tidpunkt för att säkerställa att VB efter att han gripits för att det fängelsestraff till vilket han dömts i sin utevaro ska kunna verkställas även underrättas om sin rätt till en ny rättegång enligt artikel 8.4 jämförd med artikel 9 i direktivet.
- 33 Den hänskjutande domstolen anser emellertid att det ändå är nödvändigt att vidta åtgärder för att säkerställa att den dömda personen i vederbörlig ordning underrättas om sin rätt till en ny rättegång. Således hänskjuts frågan huruvida unionsrätten utgör hinder mot detta, särskilt huruvida den hänskjutande domstolen skulle åsidosätta unionsrätten om den skulle vidta de åtgärder som avses i frågan för att se till att den person som dömts i sin utevaro informeras om sin rätt till en ny rättegång enligt artikel 9 i direktiv 2016/343. Och är ett sådant tillvägagångssätt i detta hänseende oförenligt med det system som införts genom direktivet i syfte att skydda rätten att närvara personligen vid rättegången samt med andra unionsrättsliga bestämmelser, med resultatet att nämnda domstol måste underlåta att vidta sådana åtgärder?
- 34 **Motivering till fråga 3.:** Av ovanstående svar framgår att det är tillåtet eller åtminstone inte förbjudet enligt unionsrätten att en nationell domstol som prövar målet i den tilltalades utevaro, när villkoren i artikel 8.2 i direktiv 2016/343 inte är uppfyllda, vidtar åtgärder för att se till att den person som dömts i sin utevaro informeras om möjligheterna att överklaga utevarodomen.
- 35 Den tredje frågan syftar till att fastställa vid vilken tidpunkt under det straffrättsliga förfarandet som den hänskjutande domstolen 1) måste besluta att det straffrättsliga förfarande som genomförts i den tilltalades utevaro inte faller under villkoren i artikel 8.2 i direktiv 2016/343, och den således är skyldig att se till att information lämnas enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet, och dessutom 2) måste tillämpa denna garanti, det vill säga fastställa och tillämpa en mekanism varigenom denna underrättelse äger rum när den person som dömts i sin utevaro grips och/eller utevarodomen offentliggörs.
- 36 Enligt artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343 måste det säkerställas att en person som dömts i sin utevaro, utan att villkoren i artikel 8.2 var uppfyllda, informeras om de tillgängliga rättsmedlen i samband med förfarandet i den tilltalades utevaro enligt artikel 9 i direktivet. För att en sådan garanti ska kunna tillämpas krävs tre separata åtgärder. För det första måste den hänskjutande domstolen avgöra huruvida villkoren i artikel 8.2 i direktivet är uppfyllda eller inte. För det andra (om den första frågan besvaras nekande) ska den erkänna att den person som dömts i sin utevaro är berättigad till ett eller flera av de rättsmedel som avses i artikel 9 i direktivet. För det tredje ska nämnda domstol vidta åtgärder för att den person som dömts i sin utevaro ska erhålla kännedom om detta

erkännande (den andra åtgärden) vid en senare tidpunkt, särskilt vid tidpunkten för gripandet och/eller delgivandet av domstolsavgörandet (exempelvis genom en skyldighet för den myndighet som är ansvarig för att verkställa påföljden att överlämna det domstolsavgörande i vilket erkännandet fastställts).

- 37 I artiklarna 8–10 i direktiv 2016/343 sägs ingenting om när den garanti som föreskrivs i artikel 8.4 andra meningen i direktivet tidigast ska lämnas. Av EU-domstolens praxis kan emellertid utläsas att fråga är om den domstolsförhandling där det slutgiltiga avgörandet om skulden och straffet fastställs.
- 38 Detta är fallet eftersom EU-domstolen har slagit fast att fastställandet huruvida ett straffrättsligt förfarande har genomförts i den tilltalades utevaro, och för fastställandet av arten av utevaro (huruvida den omfattas av villkoren i artikel 8.2 i direktivet eller inte) ska således de faktiska omständigheter bedömas som är karakteristiska för den tilltalades utevaro när den slutgiltiga domstolsprövningen i sak av de väsentliga sak- och rättsfrågorna äger rum (dom av den 17 december 2020, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, punkt 48, och dom av den 23 mars 2023, C-514/21 och C-515/21, EU:C:2023:235, punkterna 52 och 53).
- 39 Denna fastställelse kan inte göras tidigare, eftersom en framtida inställelse från den tilltalade skulle medföra att dennes rätt att närvara personligen enligt artikel 8.1 i direktivet har beaktats. I förevarande mål skulle exempelvis en framtida inställelse från en försvarare med fullmakt och en förklaring från denne att den tilltalade har kännedom om rättegången medföra att artikel 8.2 b i direktivet är tillämplig.
- 40 Vad gäller den sista möjliga tidpunkten för en sådan garanti ska skäl 12 tredje och fjärde meningarna i direktiv 2016/343 beaktas. Där anges att direktivet är tillämpligt till dess att avgörandet i sak har vunnit laga kraft och att det inte är tillämpligt på rättsmedel som används när avgörandet har vunnit laga kraft. Dessutom utgör artikel 8.4 andra meningen en viktig del av mekanismen för att skydda rätten att närvara personligen vid rättegången enligt artikel 8.1 i direktivet. Följaktligen bör medlemsstaterna vidta åtgärder för att bestämmelsen ska tillämpas så länge förfarandet pågår och innan utevarodomen vinner laga kraft. Detta innebär att det avgörande varigenom typen av utevaro fastställs – huruvida villkoren i artikel 8.2 i direktivet är uppfyllda eller inte – bör meddelas innan den dom som meddelats i den tilltalades utevaro vinner laga kraft.
- 41 Den hänskjutande domstolen påpekar att dess avgörande i sak kan överklagas inom en frist på 15 dagar. Om inget överklagande inges vinner avgörandet laga kraft och blir slutgiltigt den sextonde dagen. Avgörandet kan således bli ett slutgiltigt avgörande i sak.
- 42 Den hänskjutande domstolen har således ett intresse av att veta exakt i vilket skede av förfarandet den ska vidta följande åtgärder: 1) Besluta huruvida fråga är om ett förfarande i den tilltalades utevaro som inte omfattas av villkoren i artikel 8.2 i direktiv 2016/343, 2) om så är fallet, ange vilka rättsmedel VB har tillgång

till och 3) vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att han erhåller information om dem när han grips och/eller delges avgörandet.

- 43 Det föreligger en risk för ett åsidosättande av unionsrätten om detta beslut fattas vid en senare tidpunkt – exempelvis först efter det att den person som dömts i sin utevaro har påträffats och eventuellt grips. Detta finns två skäl för detta. Om den hänskjutande domstolen först då fattar detta beslut och vidtar åtgärder för att säkerställa att den person som dömts i sin utevaro delges, omfattas dessa åtgärder inte av direktivet, eftersom det inte är tillämpligt när domstolsavgörandet i målet väl har vunnit laga kraft (fjärde meningen i skäl 12). Dessutom kommer det att ta en viss tid att meddela ett sådant avgörande och se till att detta avgörande delges den person som dömts i sin utevaro, vilket innebär att denna delgivning inte kommer att äga rum när den person som dömts i sin utevaro grips (såsom föreskrivs i artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343), utan senare eller till och med betydligt senare. En sådan försenad garanti uppfyller inte kravet på effektivitet enligt artikel 10.1 i direktivet och artikel 47 första stycket i stadgan.
- 44 **Motivering till fråga 4:** Frågan uppkommer på grundval av vilka processuella regler den hänskjutande domstolen ska kunna fastställa huruvida VB:s utevaro är av en sådan typ att den inte faller under tillämpningsområdet för artikel 8.2 i direktiv 2016/343 och hur den är skyldig att se till att den nödvändiga informationen lämnas enligt artikel 8.4 i direktivet.
- 45 Denna fråga regleras inte i direktivet, men kravet på tillhandahållande av ett effektivt rättsmedel enligt artikel 10.1 i direktivet och artikel 47 första stycket i stadgan samt likvärdighetsprincipen ska beaktas.
- 46 Vid det straffrättsliga förfarandet mot VB ska åklagarmyndigheten som har väckt och står bakom åtalet närvara samt en av advokatsamfundet utsedd försvarare som domstolen har tillsatt ex officio som ska företräda VB:s intressen i dennes utevaro. Enligt nationell lagstiftning bör alla domstolsavgöranden som kan påverka VB:s rättsliga intressen meddelas efter hörande av åklagarmyndigheten och hans försvarare. Dessa ska kunna framföra sina synpunkter och kräva att de processuella och materiella rättigheterna iakttas. Åklagaren ska upprätthålla lagenligheten, oberoende av huruvida det är till fördel eller till nackdel för den frånvarande VB, medan försvararen endast försvarar hans intressen genom att åberopa alla omständigheter som är fördelaktiga för honom. Såväl åklagarmyndigheten som försvararen kan överklaga dessa domstolsavgöranden.
- 47 Detta leder eventuellt fram till slutsatsen att ett domstolsavgörande som ska säkerställa en rättighet som är erkänd enligt unionsrätten – nämligen rätten att erhålla viss information enligt artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343 – för att garantera ett effektivt skydd för VB i hans utevaro samt i enlighet med likvärdighetsprincipen meddelas på samma villkor som domstolsavgöranden som hänför sig till rättigheter för VB att delta vid förfarandet som endast är erkända enligt nationell rätt. Detta innebär att den hänskjutande domstolen bör meddela sitt avgörande efter att ha hört parterna.

- 48 **Motivering till fråga 5.1:** I artikel 8.4 andra meningen jämförd med första meningen i direktiv 2016/343 anges att när en tilltalad döms i sin utevaro, men utan att villkoren i artikel 8.2 är uppfyllda, ska denna person ”[ha] möjlighet ... att angripa avgörandet” och ”[ha] rätt ... till en ny rättegång, eller ... andra rättsmedel, i enlighet med artikel 9”.
- 49 Denna bestämmelse kan tolkas så, att den behandlar två separata rättigheter som är oberoende av varandra, nämligen rätten att överklaga i instansordningen (innan den fällande domen vinner laga kraft) och rätten till en ny rättegång eller ett annat rättsmedel (när avgörandet har vunnit laga kraft). Denna fastställelse har stöd i den betydelsen som det använda begreppet har på bulgariska, [i den bulgariska språkversionen av artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343] ”обжалва решението” (”överklaga avgörandet”), vilket endast används när ett domstolsavgörande angrips i sak i instansordningen innan det vinner laga kraft inom en frist på 15 dagar efter att avgörandet meddelats. Detta begrepp används inte i samband med angripandet av lagakraftvunna domar.
- 50 Bestämmelsen kan även tolkas så, att den hänför sig till en rättighet som medför två effekter, nämligen rätten att angripa domstolsavgöranden som vunnit laga kraft, varvid detta angripande medför att de rättsmedel som föreskrivs i artikel 9 i direktiv 2016/343 blir tillämpliga. Argument för en sådan tolkning återfinns vid en jämförelse mellan artikel 8.1 och 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343. Artikel 8.1 i direktivet, som garanterar den tilltalades rätt att närvara vid rättegången är tillämplig i ett pågående förfarande, inbegripet i ett mål om överklagande. Först när förfarandet i den tilltalades utevaro har slutförts genom en lagakraftvunnen dom går det att bedöma huruvida villkoren i artikel 8.2 i direktivet var uppfyllda och, om detta inte är fallet, ska överlämnande av information enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet säkerställas. Dessutom kan ett avgörande i den tilltalades utevaro enligt artikel 8.4 första meningen både meddelas och verkställas, vilket innebär att det vinner laga kraft, eftersom endast domstolsavgöranden som vunnit laga kraft kan verkställas. Detta innebär att överklagandet i instansordningen antingen är slutfört eller är inte längre är möjligt när den person som dömts i sin utevaro grips och informeras enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet.
- 51 **Motivering till fråga 5.2:** Enligt artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343 är medlemsstaterna skyldiga att organisera sitt rättssystem så, att en person som dömts i sin utevaro, utan att villkoren i artikel 8.2 var uppfyllda, efter att ha gripits för straffet ska verkställas informeras om vissa rättigheter i samband med genomförandet av en ny (fullständig eller delvis) rättegång. Personen kan utan tvekan endast informeras om de rättigheter som denne har och som denne tillerkänts genom direktivet. Således uppkommer frågan vilka rättigheter denna person har vid gripandet som denne ska informeras om.
- 52 Det är möjligt att anta att den person som dömts i sin utevaro har en erkänd rätt till en ny rättegång vid den tidpunkten enligt artikel 9 i direktiv 2016/343.

Följaktligen ska personen informeras om att det krävs en motsvarande ansökan för att en ny rättegång ska genomföras.

- 53 Det är även möjligt att anta att den person som dömts i sin utevaro har rätt att begära en ny rättegång och att domstolen på grundval av ansökan vid en senare tidpunkt bedömer huruvida grunderna för en sådan ny förhandling är uppfyllda och meddelar ett motsvarande avgörande. Om begäran beviljas erhåller den person som dömts i sin utevaro en ny rättegång. Följaktligen ska personen informeras om att rätten att begära en ny rättegång enligt artikel 9 i direktiv 2016/343.
- 54 Följande argument anförs till stöd för det första antagandet: Straffrättsliga förfaranden som äger rum i den tilltalades utevaro utan att villkoren i artikel 8.2 i direktiv 2016/343 är uppfyllda åsidosätter den tilltalades rätt att närvara personligen vid rättegången enligt artikel 8.1. Det är emellertid möjligt att ett sådant förfarande genomförs som en interimistisk åtgärd och leder fram till en fällande dom samt verkställighet av utevarodomen (artikel 8.4 första meningen i direktivet) och att den person som dömts i sin utevaro grips för att straffet ska kunna verkställas (artikel 8.4 andra meningen i direktivet). Detta är enbart möjligt eftersom det finns ett effektivt rättsmedel mot utevarodomen, nämligen rätten till en ny rättegång (genom att rättegången helt eller delvis genomförs på nytt). Mot denna bakgrund kan följande slutsatser med avseende på artikel 47 första stycket i stadgan: – Eftersom det vid den tidpunkt som utevarodomen meddelas står klart att villkoren i artikel 8.2 i direktivet inte är uppfyllda, är samtliga villkor för erkännande av rätten till en ny rättegång enligt artikel 9 i direktivet redan uppfyllda. Informationen enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet syftar till sin natur till att den rätt att närvara personligen vid rättegången som åsidosatts ska återställas. Dessutom gör kravet på ett effektivt rättsmedel enligt artikel 10.1 i direktivet och artikel 47 första stycket i stadgan det nödvändigt att informera den person som dömts i sin utevaro om rätten till en ny rättegång som står till förfogande efter en motsvarande begäran.
- 55 Även i artikel 8.4 andra meningen och artikel 9 i direktiv 2016/343 föreskrivs en rätt att överklaga förfarandet i den tilltalades utevaro. Dessa bestämmelser ska således tolkas så, att detta rättsmedel måste vara effektivt i enlighet med artikel 10.1 i direktivet och artikel 47 första stycket i stadgan. I dessa bestämmelser föreskrivs emellertid inte något ytterligare förfarande som ska tillämpas efter att en person som dömts i sin utevaro, utan att villkoren i artikel 8.2 var uppfyllda, informeras om sin rätt att angripa detta avgörande och begära en ny rättegång, under vilken det ska prövas huruvida ansökan är välgrundad. Inte heller återfinns någon hänvisning till nationell rätt. Således kan något sådant ytterligare förfarande inte heller anses nödvändigt. Om detta hade varit nödvändigt skulle kravet på att tillhandahålla ett effektivt rättsmedel ha fått unionslagstiftaren att reglera detta i artikel 8 eller artikel 9 i direktivet. Ett sådant nytt, ytterligare förfarande som syftar till att erkänna rätten till en ny rättegång är således inte nödvändigt, eftersom underrättelsen enligt artikel 8.4 andra meningen i direktivet just hänför sig till rätten till en ny rättegång som redan är erkänd.



- 56 Vidare krävs det enligt artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343 att den person som dömts i sin utvaro informeras om två omständigheter, nämligen rätten att angripa avgörandet (det vill säga att ifrågasätta det) samt rätten till en ny rättegång eller ett annat rättsmedel i samband med detta angripande (för att erhålla ett rättsmedel i överensstämmelse med detta ifrågasättande). Den andra underrättelsen kan endast förklaras genom att det föreligger en redan erkänd rätt till en ny rättegång, i den mån denna tjänar den första underrättelsen genom att göra så att den blir effektiv.
- 57 Om en person som dömts i sin utvaro, utan att villkoren i artikel 8.2 i direktivet var uppfyllda, endast skulle ha rätt att begära en ny rättegång och frågan huruvida ansökan var välgrundad utgjorde föremål för en ytterligare bedömning, skulle det vara tillräckligt att personen underrättades om rätten att angripa avgörandet. Kravet på att tillhandahålla ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 första stycket i stadgan skulle ha kopplat innehållet i detta angripande just till angripande vid en domstol, på vilken det skulle ankomma att avgöra huruvida angripandet var välgrundat. Följaktligen är det inte nödvändigt att dessutom ange att personen har rätt att begära en ny rättegång (och att frågan huruvida ansökan är välgrundad dessutom ska prövas).
- 58 Argument till stöd för det andra antagandet: Dessa överensstämmer med den nationella modellen för att skydda mot förfaranden i den tilltalades utvaro. Därvid handlägger domstolen målet i den tilltalades utvaro, utan att dessförinnan fastställa typen av utvaro – nämligen huruvida villkoren i artikel 8.2 i direktiv 2016/343 är uppfyllda eller inte. Därefter har den person som dömts i sin utvaro rätt att ansöka om förnyad prövning, varvid frågan huruvida ansökan är välgrundad bedöms i ett särskilt förfarande.
- 59 **Motivering till fråga 6:** Artikel 9 första meningen i direktiv 2016/343 ger en person som, utan att villkoren i artikel 8.2 i direktivet är uppfyllda, har dömts i sin utvaro rättsmedel mot det förfarande varigenom denna person dömts i sin utvaro. Två sådana rättsmedel finn, nämligen rätten till en ”ny rättegång”, respektive rätten till ”annat rättsmedel som medger en ny prövning av sakfrågan, inbegripet prövning av ny bevisning, och som kan leda till att det ursprungliga avgörandet upphävs”.
- 60 Det kan noteras att endast den andra möjligheten ”annat rättsmedel” ställer krav på ett visst innehåll och ett visst resultat [Övers. anm.: Detta är inte fallet i den svenska språkversionen av artikel 9 första meningen i direktivet, eftersom dessa villkor hänför sig till båda möjligheterna], nämligen möjligheten till en ny prövning av sakfrågan och fastställandet av ny faktiska och rättsliga omständigheter. Detta krav är inte tillämpligt på den första möjligheten till en ”ny rättegång”, eftersom dessa möjligheter på ett grundläggande sätt utmärker domstolsförfarandet.
- 61 I artikel 9 andra meningen i direktiv 2016/343 uppställs i båda fallen kravet att den tilltalade ska erhålla en effektiv rätt att delta vid rättegången.

- 62 I slutändan kan således den domstol vid vilken den nya rättegången i den tilltalades närvaro genomförs i båda fallen enligt artikel 9 första meningen i direktiv 2016/343 meddela ett avgörande i sak, antingen i form av ett nytt domstolsavgörande (den första möjligheten), eller genom ett avgörande huruvida det tidigare domstolsavgörande som meddelats i den tilltalades utevaro är rättsenligt, vilket även kan leda till att detta avgörande upphävs (den andra möjligheten).
- 63 I artikel 9 i direktiv 2016/343 regleras enbart rätten till en ny rättegång, varför man kan utgå från att även den andra möjligheten [i artikel 8.4 andra meningen] hänvisar till en typ av ny rättegång.
- 64 Således uppkommer frågan huruvida den andra möjligheten som föreskrivs i artikel 9 första meningen i direktiv 2016/343 ska tolkas så, att den omfattar en möjlighet att erhålla en förnyad prövning i rättsligt hänseende av det straffrättsliga förfarandet, där en del av de åtgärder som redan vidtagits i målet, inbegripet ett eventuellt domstolsavgörande i sak i den tilltalades utevaro inte förlorar sin rättsliga betydelse. Däremot erhåller den person som dömts i sin utevaro emellertid möjlighet att delta i framtida åtgärder i målet och har i samband härmed rätt att närvara personligen vid rättegången enligt artikel 8.1 i direktivet, samt att fullt ut utöva alla andra rättigheter som föreskrivs i nationell rätt och i unionsrätten. I slutändan finns möjligheten att i sak kontrollera det domstolsavgörande som meddelats i den tilltalades utevaro (om det upprätthållits) och i förekommande fall upphäva, ändra eller bekräfta det.
- 65 **Motivering till fråga 7:** I nationell lagstiftning föreskrivs att en person som dömts i sin utevaro måste inställa sig personligen vid den domstol som prövar begäran om en ny rättegång i dennes närvaro. För att ansökan ska prövas i sak utgör det ett tvingande villkor att vederbörande inställer sig personligen. Om personen inte inställer sig avslutas rättegången och det begärda skyddet beviljas inte.
- 66 I nationell rätt föreskrivs således ett nytt, ytterligare villkor för att rätten enligt artikel 9 i direktiv 2016/343 ska kunna utövas, vilket inte återfinns i nämnda bestämmelse. Således uppkommer frågan huruvida detta är förenligt med det skyddssystem som föreskrivs i direktivet, eftersom detta system blir betydligt svårare att tillämpa.
- 67 För den hänskjutande domstolen uppkommer således frågan huruvida den, när den ser till att informationen enligt artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343 lämnas, måste vidta åtgärder för att även underrätta VB om att ansökan inte kommer att prövas i sak och utevarodomen blir slutgiltig om han inte inställer sig vid den domstol till vilken ansökan om en ny rättegång i hans närvaro har lämnats in. Skyldigheten att garantera en sådan underrättelse föreligger emellertid endast om detta villkor är förenligt med unionsrätten.

- 68 EU-domstolen har yttrat sig i liknande frågor i dom av den 12 mars 2020, C-659/18, EU:C:2020:201 och dom av den 22 juni 2023, C-823/21, EU:C:2023:504. EU-domstolen har fastställt att det inte är tillåtet för en medlemsstat att föreskriva ytterligare villkor som inte följer av unionsrätten, vilka omintetgör det eftersträvade målet på en effektiv, enkel och snabb tillgång till en försvarare, respektive till ett förfarande för beviljande av internationellt skydd. Detta synsätt borde logiskt sett även vara tillämpligt när fråga är om en annan rättighet, nämligen att närvara personligen vid rättegången enligt artikel 8.1 i direktiv 2016/343.
- 69 **Motivering till fråga 8:** Frågan uppkommer huruvida rättsmedlen i samband med ett förfarande i den tilltalades utevaro enligt artikel 8.4 och artikel 9 i direktiv 2016/343 är tillämpliga i samma grad vid en fällande dom som vid ett frikännande. Denna fråga är relevant eftersom den hänskjutande domstolen kan komma att frikänna VB.
- 70 I skäl 37 och artikel 8.2 i direktiv 2016/343 hänvisas till möjligheten att hålla en rättegång i den tilltalades utevaro som kan leda till ett ”avgörande om ... skuld eller oskuld”. Dessa bestämmelser behandlar emellertid villkoren i artikel 8.2 i direktivet, enligt vilka en person som dömts i sin utevaro inte har rätt till en ny rättegång.
- 71 I första meningen i skäl 39 och i artikel 8.4 i direktiv 2016/343, som hänför sig till personer som dömts i sin utevaro och har en erkänd rätt att överklaga förfarandet i deras utevaro, talas enbart om ”avgörande”. Det avgörande som avses i skäl 37 och i artikel 8.2 skulle således kunna antas vara ett ”avgörande om ... skuld eller oskuld”. Det skulle emellertid även kunna antas att det endast hänför sig till ett avgörande om skuld.
- 72 I andra meningen i skäl 39 och i artikel 8.4 i direktiv 2016/343 hänvisas till gripandet av den dömda personen, vilket utgör en indikation på att endast fällande domar avses. Även i artikel 8.3 (som hänvisar till villkoren i artikel 8.2) hänvisas till verkställigheten av domen och endast domstolsavgöranden som innehåller en fällande dom kan verkställas.
- 73 Det är följaktligen osäkert huruvida VB har rätt till en ny rättegång eller ett annat rättsmedel enligt artikel 9 i direktiv 2016/343 om han frikänns i sin utevaro och inte finns skyldig eller huruvida den hänskjutande domstolen i detta fall måste säkerställa att han informeras i enlighet med artikel 8.4 andra meningen i direktivet.
- 74 Den hänskjutande domstolens uppfattning**
- 75 Enligt nationell lagstiftning – artikel 423 NPK föreskrivs ett rättsmedel vid en fällande dom mot en tilltalad om rätten att närvara vid rättegången har åsidosatts. Enligt de faktiska omständigheter som utretts vara för handen när begäran om förhandsavgörande ingavs har VB rätt till en ny rättegång, såväl enligt nationell rätt som enligt unionsrätten.

- 76 I nationell rätt föreskrivs emellertid inte något tillräckligt effektivt rättsmedel i samband med förfarandet i den tilltalades utevaro. Där föreskrivs nämligen inte att den person som dömts i sin utevaro ska informeras om tillgängliga rättsmedel. En sådan underrättelse lämnas särskilt inte när personen grips för att avtjäna det utdömda fängelsestraffet.
- 77 Det skydd som föreskrivs i artikel 9 i direktiv 2016/343 regleras visserligen i nationell rätt, men inte på ett sådant sätt att den person som dömts i sin utevaro har möjlighet att utöva denna rättighet på ett lämpligt och effektivt sätt i enlighet med artikel 10.1 i direktivet. I synnerhet beviljas inte den skyddsnivå som föreskrivs i artikel 8.4 andra meningen i direktivet, enligt vilken en person som dömts i sin utevaro, utan att villkoren i artikel 8.2 i direktivet var uppfyllda, redan informeras om sin rätt till en ny rättegång vid gripandet.
- 78 Endast om den domstol som har meddelat utevarodomen funnit att villkoren i artikel 8.2 i direktiv 2016/343 var uppfyllda och därför inte har sett till att den motsvarande informationen enligt artikel 8.4 i direktivet har lämnats utgör den nationella bestämmelsen i artikel 423 NPK ett tillräckligt effektivt rättsmedel. I detta fall kan detta resonemang från den domstol som har meddelat utevarodomen angripas av den person som dömts i sin utevaro när denne har gripits just i förfaranden enligt artikel 423 NPK. Detta förfarande skulle utgöra ett förfarande enligt artikel 10.1 i direktivet som syftar till att skydda den person som dömts i sin utevaro såväl mot en felaktig bedömning vad gäller typen av utevaro från den domstol som meddelat utevarodomen (i enlighet med artikel 8.2 i direktivet eller inte) som mot själva den fällande domen i den tilltalades utevaro.
- 79 Eftersom det inom ramen för det straffrättsliga förfarandet i den tilltalades utevaro inte prövas över huvud taget huruvida de omständigheter som anges i artikel 8.2 i direktiv 2016/343 är uppfyllda, förefaller det otillräckligt, oskäligt och ineffektivt att tillämpa mekanismen i artikel 423 NPK som enda rättsmedel i samband med förfarandet i den tilltalades utevaro, eftersom den underrättelsenivå som föreskrivs i artikel 8.4 andra meningen i direktivet inte uppnås.
- 80 Den information som krävs enligt artikel 8.4 andra meningen i direktiv 2016/343 lämnas nämligen inte. Detta minskar i hög grad effektiviteten från rätten till en ny rättegång, även om den föreskrivs i nationell lagstiftning. Detta är fallet, eftersom det finns en möjlighet att en person som döms i sin utevaro, utan att villkoren i artikel 8.2 i direktivet är uppfyllda, på grund av bristande information såväl om det avgörande varigenom denne dömts som om rätten till en ny rättegång, aldrig kommer att erhålla kännedom om att det föreligger en rätt till en ny rättegång. Detta gör att det rättsliga skyddet minskar avsevärt när det gäller utevarodomar.